

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/51/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316201476
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2016:6316201476.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO 35 724 803 zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO 36 613 843 proti odporkyni L. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., Q. XXX/XX o zaplatenie 518,90 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 142,37 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 47,38 Eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, vo výške 5,75 % ročne zo sumy 72,56 Eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia a vo výške 5,50 % ročne zo sumy 22,43 Eur od 26. 05. 2013 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Dodatku zo dňa XX. XX. XXXX k Zmluve o poskytovaní verejných služieb t.č. XXXXXXXXXX, SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX v bode 4 veta prvá "V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v tabuľke č. 1." je n e p l a t n á pre jej neprijateľnosť.

IV. Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu spolu sumu 518,90 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 47,38 Eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, zo sumy 97,35 Eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 42,23 Eur od 26. 05. 2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 331,94 Eur od 26. 02. 2014 do zaplatenia, ako aj trov konania na tom právnom základe, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX. XX. XXXX zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXXXZXXX. Odporkyňa riadne a včas neuhradila faktúry, porušila zmluvnú povinnosť, ktorú dobrovoľne nezaplatila, preto sa navrhovateľ domáhal svojho nároku súdnou cestou. Pohľadávka bola na navrhovateľa postúpená zmluvou zo dňa XX. XX. XXXX.

Odporkyni bol do vlastných rúk doručený opis návrhu s prílohami, ku ktorým sa nevyjadřila.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd podľa § 115a Občianskeho súdneho poriadku rozhodoval bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi, obsahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/51/2016, najmä zmluvou o poskytovaní verejných služieb, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb, všeobecnými podmienkami, cenníkom, faktúrami č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, zmluvou o postúpení pohľadávky a návrhu navrhovateľa v časti vyhovel.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z.z., podnik má právo na úhradu _____ za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods. 12 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z., účastník je povinný platiť _____ za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 44 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 351/2011 Z.z., zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy.

Podľa § 544 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj _____ na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p."), súd môže _____ v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky,

nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX. XX. XXXX Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej bola odporkyni poskytnutá SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni program služieb - Happy S a odporkyňa sa zaviazala riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa toho istého dňa uzavreli Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorého právny predchodca navrhovateľa odporkyni poskytol mobilný telefón Sony Xperia U. Podľa uvedeného dodatku k zmluve sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky, nepožiada o zmenu programu na nižší program, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Podľa bodu 4 dodatku, v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1, teda vo výške 331,94 Eur.

Z predložených faktúr súd zistil, že faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 03. 2013 s dátumom splatnosti dňa 25. 03. 2013 boli odporkyni vyúčtované mesačné poplatky vo výške 14,1018 Eur, hlasové služby vo výške 8,9253 Eur, nehlasové služby vo výške 12,2943 Eur a iné poplatky a služby (identifikácia volajúceho) vo výške 4,1583 Eur, k tomu 20 % DPH 7,90 Eur, spolu suma vo výške 47,38 Eur. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 04. 2013, splatnou dňa 25. 04. 2013 boli odporkyni vyúčtované mesačné poplatky vo výške 19,1583 Eur, hlasové služby vo výške 16,5255 Eur, nehlasové služby vo výške 20,6310 Eur a iné poplatky a služby (obmedzenie služby - neplatenie) vo výške 16,50 Eur, k tomu 20 % DPH 14,56 Eur, iné platby vo výške 4,9870 Eur (MyPay, AZET Plus 30) a upomienka oneskorenej platby vo výške 4,99 Eur, spolu suma vo výške 97,35 Eur. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 05. 2013 s dátumom splatnosti dňa 25. 05. 2013 boli odporkyni vyúčtované mesačné poplatky vo výške 18,6864 Eur a iné poplatky a služby (prerušenie služby - neplatenie) vo výške 16,50 Eur, k tomu 20 % DPH 7,04 Eur, spolu suma vo výške 42,23 Eur.

Odporkyňa neuhradila riadne a včas služby poskytované právnym predchodcom navrhovateľa za obdobie od 08. 02. 2013 do 07. 05. 2013 v celkovej výške 142,37 Eur, preto v tejto časti návrhu vyhovel.

Odporkyňa sa nesplnením peňažného záväzku dostala do omeškania. Navrhovateľovi tak vznikol nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr, ktorého výška bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 5 percentuálnych bodov, pričom súd priznal tento úrok vo výške 5,75 % ročne zo sumy 47,38 Eur od 26. 03. 2013 do zaplatenia, vo výške 5,75 % ročne zo sumy 72,56 Eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia a vo výške 5,50 % ročne zo sumy 22,43 Eur od 26. 05. 2013 do zaplatenia.

Pokiaľ ide o iné poplatky a služby uplatnené v predmetných faktúrach - obmedzenie služby - neplatenie vo výške 16,50 Eur + 20% DPH a prerušenie služby - neplatenie vo výške 16,50 Eur + 20 % DPH a upomienku oneskorenej platby vo výške 4,99 Eur, tieto súd nepriznal. V zmluve o poskytovaní verejných služieb ani v dodatku k tejto zmluve neboli tieto poplatky dohodnuté. Ide pritom o sankcie, kde navrhovateľ nepreukázal, že boli dojednané s účastníkom zmluvy. Za tieto poplatky sa neposkytuje spotrebiteľovi žiadna protihodnota a sú určené výlučne v prospech dodávateľa služby. Zároveň je súd toho názoru, že s prerušením resp. obmedzením služby nevznikajú dodávateľovi služby náklady, pretože ide o mobilné pripojenie, kde v súvislosti s týmito činnosťami sa nevyžaduje žiadny reálny zásah, ktorý by odôvodňoval výšku týchto poplatkov. Preto súd návrh v tejto časti zamietol.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08. 02. 2014, s dátumom splatnosti dňa 25. 02. 2014 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur.

V prípade zmluvy, ktorú odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o pripojení je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou napriek tomu, že v Občianskom zákonníku nie je výslovne upravená. Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľka, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je v nerovnom postavení s dodávateľom vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb. Dodávateľ má zároveň možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, keď používa formulárové zmluvy, čo bol aj tento prípad. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností. V zmluve resp. dodatku nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporkyne pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty aj s ohľadom na povahu, obsah zmluvy a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností. Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Právny predchodca navrhovateľa pri zmluvnej pokute vôbec nerozlišuje situáciu, z akých dôvodov dôjde k nedodržaniu doby viazanosti, či k ukončeniu zmluvy dôjde napríklad mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo hneď v prvých mesiacoch po uzavretí zmluvy. Dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné v danom prípade označiť za individuálne, pretože spotrebiteľ nemá právo vyjadriť sa k výške zmluvnej pokuty, ktorá je priamo uvedená v zmluve. Ide o typovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ žiadnym významným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporkyňou ako spotrebiteľkou osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, jej výška sa mení len v závislosti od poskytnutého mobilného telefónu resp. dátového zariadenia, čo je súdu známe z mnohých konaní týkajúcich sa navrhovateľa aj jeho právneho predchodcu. Odporkyňa mala možnosť dodatok k zmluve prijať len ako celok alebo ako celok odmietnuť, preto nie je možné hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke. Nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne iba veľmi nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok a to nielen vzhľadom na drobné písmo, ale aj z dôvodu komplikovanej slovnej formulácie a množstva zmluvných dojednaní, ktorých obsah spotrebiteľ nie je ani schopný v krátkom čase pochopiť a zvážiť.

Súd nespochybňuje právo poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie takej, ktorá je rovnako vysoká bez ohľadu na všetky ostatné súvisiace okolnosti. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pri takto naformulovanej zmluvnej pokute môže dodávateľ požadovať od spotrebiteľa zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v dodatku k zmluve za každé porušenie zmluvnej povinnosti z čoho je zrejmé, že môže žiadať aj niekoľkonásobok uvedenej zmluvnej pokuty. Súd má za to, že takéto zmluvné dojednanie predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetného zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať požadované zmluvné pokuty. Povinnosť odporkyne zaplatiť zmluvnú pokutu v plnom rozsahu bola dohodnutá v prípade porušenia čo i len jednej povinnosti a právny predchodca navrhovateľa bol oprávnený pri každom ďalšom porušení povinnosti zo strany odporkyne uplatňovať svoj nárok na zmluvnú pokutu znova, a to až do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Jedným zo základných princípov spotrebiteľského práva je, že zmluvy nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Súd práve zmluvné dojednanie uvedené v

bode 4. Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporkyne. Ak odvodzuje navrhovateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu z neprijateľnej zmluvnej podmienky a súd z tohto dôvodu nepriznáva právo navrhovateľovi, súd v zmysle § 153 ods. 3 O.s.p. určil takúto zmluvnú podmienku v dodatku k zmluve za neprijateľnú priamo vo výroku rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty a úroku z omeškania zo zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyňa bola v konaní v prevažnej miere úspešná, ale v konaní jej žiadne trovy vyplývajúce zo spisu nevznikli a ona si ich ani neuplatnila, preto jej súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 O.s.p., musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).